

FINANS- INSPEKTIONEN

FINANSINSPEKTIONENS FÖRFATTNINGSSAMLING

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om register avseende de tillgångar som används för skuldtäckning i svenska försäkringsbolag;

FFFS 1996:30

beslutade den 10 december 1996.

Finansinspektionen föreskriver med stöd av 49 § försäkringsrörelseförordningen (1982:790) följande.

I anslutning till de paragrafindelade föreskrifterna lämnar Finansinspektionen allmänna råd. Dessa föregås av rubriken *Allmänna råd*.

1 § Det register som ett försäkringsbolag är skyldigt att föra enligt 7 kap. 11 § försäkringsrörelselagen (1982:713) (FRL) benämns i det följande "registret". Registret kan föras på papper eller elektroniskt medium. Hanteringen av registret skall uppfylla höga krav på säkerhet mot skada till följd av brand eller andra orsaker. Registret får bestå av separata delregister.

Sammanfattande erforderliga upplysningar skall alltid kunna lämnas för registret som helhet vad gäller fördelning på tillgångsslag enligt 4 §, riskspridning enligt 5 §, lokalisering enligt 6 §, fördelning på valutaslag enligt 7 §, omfattningen av vissa derivatavtal m.m. enligt 16 §, uppskattad storlek av försäkringstekniska avsättningar enligt 17 § och förhållandena avseende avgiven återförsäkring enligt 18 §. Med erforderliga upplysningar förstås i denna föreskrift sådana upplysningar som fordras för att ge en rättvisande bild av skuldtäckningen och som medger att bolaget kan bedöma om placeringsreglerna är uppfyllda.

Registret skall hållas tillgängligt för Finansinspektionen. När förhållanden inträder som medför att registret inte kan föras på avsett sätt eller inte omfattar tillgångar som till fullo motsvarar försäkringstekniska avsättningar, skall detta omedelbart anmälas till Finansinspektionen.

Allmänna råd

Om bolaget bedriver såväl sådan rörelse i vilken försäkringstagarna har förmånsrätt i tillgångarna som annan försäkringsrörelse, omfattar förmånsrätten samtliga i registret upptagna tillgångar, jämför 7 kap. 11 a § andra stycket FRL.

Det är av särskild vikt att sammanfattande erforderliga upplysningar om registret inom rimlig tid även är tillgängliga för revisorer utsedda av bolagsstämman resp. förordnade av Finansinspektionen. Revisorerna bör i den omfattning som följer av god revisionssed granska registret.

Bolaget bör utse och till Finansinspektionen anmäla en registeransvarig, som bör vara en person med lämpliga kvalifikationer. Härvid bör beaktas om registret avser tillgångar i vilka försäkringstagarna har förmånsrätt.

2 § De i registret införda tillgångarna skall fördelas på grupper av tillgångsslag enligt följande:

- i enlighet med 7 kap. 10 § första stycket 1-19 FRL med undantag beträffande grupp 11 och 12 för sådana aktier och andelar som anges i andra strecksatsen (grupp 1-19),
- aktier (och andra värdepapper som kan jämföras med aktier) och andelar i dotterföretag vilket har till uppgift att direkt eller indirekt äga tillgångar som avses i 7 kap. 10 § första stycket 1-17 FRL (grupp 20),
- övriga slag av tillgångar som bolaget har fått Finansinspektionens medgivande att använda för skuldtäckning (grupp 21).

3 § För aktier och andelar i grupp 20 enligt 2 § skall registret ta upp det värde dessa aktier och andelar har åsatts med beaktande av 7 kap. 10 f § sjätte stycket FRL. Detta värde skall kunna fördelas på underliggande tillgångsslag enligt 4 § och på enskilda underliggande placeringsrisker enligt 5 §.

Allmänna råd

Om bolaget genom ett eller flera holdingbolag äger aktier och andelar i företag som har till uppgift att direkt eller indirekt äga tillgångar i grupp 1-17 enligt 2 §, bör värdet av sådana aktier och andelar på liknande sätt fördelas på underliggande tillgångsslag enligt 4 § och på enskilda underliggande placeringsrisker enligt 5 §.

Fördelning på tillgångsslag enligt 7 kap. 10b § FRL

4 § Erforderliga upplysningar skall finnas tillgängliga om tillgångarnas värde fördelat på följande klasser av grupper enligt 2 §:

- a) grupp 1-6,
- b) grupp 7-10, med specifikation av innehav i grupp 10,
- c) grupp 11 inkl. förlagsbevis och förlagsandelsbevis som har getts ut av ett publikt aktiebolag, ett publikt bankaktiebolag, ett publikt försäkringsaktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, med undantag av bolag i grupp 12,
- d) grupp 12-14 inkl. förlagsbevis och förlagsandelsbevis som har getts ut av ett publikt aktiebolag eller ett motsvarande utländskt bolag, under förutsättning att bolaget har till uppgift att äga sådana tillgångar som anges i grupp 13,
- e) grupp 15,
- f) grupp 16,
- g) grupp 18 och 19,
- h) grupp 21.

Härvid skall innehav i grupperna 17 och 20 enligt 2 § inräknas och vara fördelade på klasserna a) - g) i proportion till underliggande tillgångsslag. Till den del innehav i grupp 17 enligt 2 § avser underliggande tillgångar som inte kan placeras i grupperna a) - g), får sådant innehav redovisas under h).

Förlagsbevis och förlagsandelsbevis skall endast medräknas under c) och d).

Bolaget får vid angivandet av underliggande tillgångsslag till innehav i grupperna 17 och 20 enligt 2 § göra rimliga uppskattningar, om inhämtandet av exakta uppgifter är förenat med betydande svårigheter eller kostnader.

Fördelning på enskilda placeringsrisker enligt 7 kap. 10c § FRL

5 § Erforderliga upplysningar skall finnas tillgängliga om tillgångarnas värde fördelat på enskilda placeringar för att belysa riskspridningen. Placeringarna skall vara grupperade enligt följande:

- a) fastighet, tomträtt eller byggnad, eller en grupp av sådan egendom,
- b) aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, inberäknat förlagsbevis och förlagsandelsbevis, samt obligationer eller skuldförbindelser från samma emittent eller samma låntagare, om denna är någon annan än vad som anges under c),
- c) aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier, inkl. förlagsbevis och förlagsandelsbevis, samt obligationer eller skuldförbindelser från samma emittent eller samma låntagare, om denna är någon av Allmänna pensionsfonden, ett svenskt kreditinstitut eller ett värdepappersbolag med tillstånd enligt 3 kap. 4 § första stycket 4 och 5 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse eller utländskt kreditinstitut; med svenskt kreditinstitut avses bank, kreditmarknadsbolag, Svenska skeppshypotekskassan, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa och Sveriges allmänna hypoteksbank; härvid skall innehavet av aktier och andra värdepapper som kan jämföras med aktier specificeras,
- d) andelar i värdepappersfonder som förvaltas av ett och samma fondbolag eller fondföretag.

Härvid skall värdet av innehav i grupp 20 enligt 2 § inräknas och vara fördelat på grupp a - d på grundval av enskilda underliggande placeringsrisker.

I b och c skall grupp av enskilda emittenter eller låntagare med inbördes anknytning behandlas som en enskild emittent eller låntagare i enlighet med 7 kap. 10 c § andra stycket FRL.

I b och c får innehav i grupperna 1-5 enligt 2 § utelämnas.

Allmänna råd

Där så är av betydelse för beskrivningen av riskförhållandena bör upplysningar även finnas om innehavet i tillgångar i grupperna 2 § 1-5 med fördelning på enskilda placeringsrisker. Detta är normalt fallet om annan än svenska staten är emittent, låntagare eller svarar för fordran.

Om bankmedel utgör en väsentlig del av tillgångarna bör informationen kompletteras med bankmedlens fördelning på enskilda institut i grupp c.

Lokalisering

6 § Erforderliga upplysningar skall finnas tillgängliga om lokaliseringen av de tillgångar som används för skuldtäckning. Uppdelning skall göras enligt följande:

1. Sverige,
2. EES-land utom Sverige, med specifikation på enskilt land,
3. övriga länder i den mån Finansinspektionen lämnat medgivande till lokalisering i sådant land, med specifikation på enskilt land.

För motsvarande geografiska uppdelning av försäkringstekniska avsättningar hänvisas till 17 §.

Allmänna råd

Om en tillgångs fysiska belägenhet inte kan bestämmas eller inte är ett relevant begrepp, bör den ort där betalning eller inlösen av motsvarande fordran naturligen kan ske eller förväntas kunna ske vara vägledande för bestämning av lokaliseringen.

Fördelning på valutor

7 § Erforderliga upplysningar skall finnas tillgängliga om hur de tillgångar som används för skuldtäckning fördelar sig på enskilda valutor, för att göra det möjligt att verifiera kraven på valutamatchning enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om definition av utländska stater m.m. samt hantering av valutakursrisken (FFFS 1996:23). Värdet av fastighet, tomträtt eller byggnad skall härvid anges i valutan i det land där sådan tillgång är belägen. För tillgångar som hänför sig till mer än en valuta skall redovisning av valutafördelning göras så att en rättvisande bild erhålls. Av upplysningarna skall framgå om en tillgång har gjorts betalbar i viss valuta med hjälp av avtal om valutasäkring, jfr 16 §.

För motsvarande fördelning av försäkringstekniska avsättningar på valutor hänvisas till 17 §.

Värdeuppgift i registret

8 § Det värde som förs in i registret skall följa reglerna i 7 kap. 10 f § FRL och, vad gäller fastigheter, tomträtter och byggnader samt panträtt i sådan egendom, reglerna i 9-14 §§.

9 § För att en skuldförbindelse enligt 7 kap. 10 § första stycket 14 FRL skall få användas för skuldtäckning krävs att panträtt till säkerhet för skuldförbindelsen uppfyller kraven i 10 §.

10 § Panträtt i jordbruks-, bostads-, kontors- eller affärsfastighet skall ligga inom 70 procent av verkligt värde av fastigheten.

Panträtt i tomträtt till vilken hör en byggnad som är avsedd för bostads-, kontors- eller affärsändamål skall ligga inom 70 procent av verkligt värde av byggnad eller annan egendom som hör till tomträten.

Panträtt i fastighet som helt eller delvis är inrättad för industriell verksamhet eller i en tomträtt till vilken hör byggnad som helt eller delvis är inrättad för sådan verksamhet skall ligga inom 60 procent av verkligt värde av fastigheten eller av byggnad eller annan egendom som hör till tomträten.

11 § Panträtt i fastighet eller tomträtt får i andra fall än enligt 10 § utnyttjas som säkerhet endast i den utsträckning Finansinspektionen i varje enskilt fall medger det.

12 § Tillgångar enligt 7 kap. 10 § första stycket 13 FRL får, i den mån de består av sådan byggnad, fastighet eller tomträtt som nämns i 10 §, för skuldtäckning redovisas till högst den andel av verkligt värde som anges i 10 §.

För andra tillgångar än de nämnda avgör Finansinspektionen vilket värde som får redovisas för skuldtäckning.

13 § För panträtt i fastighet eller tomträtt får taxeringsvärde användas, om det är uppenbart att fastigheten vid särskild värdering skulle åsättas ett värde som är högre än taxeringsvärdet. För industrifastighet krävs dock alltid att särskild värdering utförs.

14 § Vid beräkning av värdet på fastigheter skall avdrag göras med ett belopp motsvarande summan av inteckningar som faktiskt utnyttjas som säkerhet jämte ett tillägg på 15 procent av denna summa, jfr 6 kap. 3 § jordabalken.

15 § För tillgångar i grupp 20 enligt 2 § skall registret innehålla uppgift om värdet av dotterbolagsaktierna eller dotterbolagsandelarna. Erforderliga upplysningar om underliggande tillgångar för fördelning på tillgångsslag och enskilda placeringsrisker skall finnas tillgängliga.

Allmänna råd

Värdet av aktier och andelar bör inte överskrida värdet enligt substansvärdesberäkning i enlighet med Föreningen Auktoriserade Revisorers Rekommendation nr 12 "Redovisning av aktier och andelar". Om dessa regler inte är tillämpliga för värderingen av aktierna eller andelarna bör allmänt accepterade värderingsprinciper följas. Uppgift bör även finnas i registret om värdet av totalt antal utestående aktier eller andelar på grundval av samma värdering. Hänvisning kan här göras även till 7 kap. 10 f § fjärde stycket FRL, som anger en begränsning av värdet för skuldtäckning av sådana aktier och andelar.

Derivatavtal och andra åtaganden som kan påverka tillgångar som används för skuldtäckning

16 § Erforderliga upplysningar skall finnas tillgängliga om derivatavtal och andra åtaganden som har samband med tillgångar som används för skuldtäckning, jfr 7 kap. 11 § andra stycket FRL. Med derivatavtal avses optioner, terminskontrakt och andra liknande finansiella instrument.

Allmänna råd

Upplysningarna om derivatavtal och liknande avtal bör ge en rättvisande bild av den finansiella risk som tas av bolaget. Motpartsrisken bör belysas genom aktuell uppgift om rating eller liknande karakterisering av kreditvärdighet för motparten. Som ett led i sin riskhantering bör bolaget löpande uppskatta effekterna av att motparten inte kan fullgöra sina förpliktelser enligt avtalet i ett tänkbart sämsta fall.

Uppgifter om försäkringstekniska avsättningar

17 § En uppskattning av försäkringstekniska avsättningar skall finnas för kontroll av kraven på skuldtäckning. En fördelning av de försäkringstekniska avsättningarna skall göras med avseende på riskens belägenhet i fråga om skadeförsäkring samt med avseende på var verksamheten utövas i fråga om livförsäkring. En fördelning av de försäkringstekniska avsättningarna skall vidare göras med avseende på den valuta i vilken försäkringsåtagandet har gjorts.

Allmänna råd

För uppskattningen bör vedertagen aktuariell metodik och praxis tillämpas. För sådan försäkringsverksamhet för vilken aktuarie har anmälts hos Finansinspektionen, bör aktuarien ansvara för uppskattningen av försäkringstekniska avsättningar.

Uppgifter om avgiven återförsäkring

18 § Erforderliga upplysningar i överskådlig form skall finnas tillgängliga avseende avtal om avgiven återförsäkring. Informationen skall ge en rättvisande bild av bolagets återförsäkringsskydd.

Allmänna råd

Av informationen bör det framgå vilka enskilda återförsäkringsgivare som sammanlagt svarar för minst 5 procent av återförsäkringsskyddet. För sådana återförsäkringsgivare bör aktuell uppgift om rating eller annan karakterisering av betalningsförmåga ingå i informationen.

Av informationen bör det även framgå hur stor del av det totala återförsäkringsskyddet som grundar sig på återförsäkringsavtal enligt vilka bolaget (cedenten) är skyldig att genom tilläggsbetalningar täcka en väsentlig del av de skadekostnader som överstiger erlagd premie.

God redovisningssed samt vedertagen aktuariell metodik och praxis bör utnyttjas vid bedömningen av om återförsäkringsskyddet är ändamålsenligt utformat. För sådan försäkringsverksamhet för vilken aktuarie anmälts hos Finansinspektionen bör aktuarien vara väl insatt i återförsäkringsskyddets utformning och kvalitet. Information bör innehålla erforderliga upplysningar om maximalt självbehåll enligt grunder eller bolagsordning.

Detaljer om registrets utformning

19 § Varje uppgift som införs i registret skall åtföljas av uppgift om datum för registreringen. Uppgifterna skall entydigt kunna hänföras till motsvarande tillgång.

Säkerhet som ställts för skuldförbindelser i grupp 14 och 15 enligt 2 § skall vara angiven i registret så att den entydigt kan identifieras.

Om försäkringstagarna har förmånsrätt i de tillgångar som har införts i registret, skall även vad som sägs i 20-25 §§ iakttas.

Allmänna råd

Hänvisning kan här göras även till kravet enligt 7 kap. 11 § andra stycket FRL om anteckning i registret i det fall då en tillgång i registret har upplåtits med sådan rätt att dess fulla värde inte kan utnyttjas för skuldtäckning.

20 § För obligationer och andra skuldförbindelser skall registret innehålla följande:

- a) uppgift om hur värdepappret förvaras (i depå hos bank eller värdepappersbolag, eget förvar eller kontobaserat system),
- b) emittent eller utfärdare,

- c) identifikationsbegrepp, som serienummer, kontonummer eller motsvarande,
- d) nominellt belopp,
- e) värde som används för skuldtäckningen,
- f) verkligt värde.

Allmänna råd

Uppgift om emittent eller utfärdare bör vara angiven i klartext eller vara lätt tillgänglig i klartext för den som skall använda registret. Det är allmänt av vikt att registret är utformat så att granskning av uppgifterna underlättas.

Om värdepapper är registrerade i ett kontobaserat system bör sådana värdepapper i vilka försäkringstagarna har förmånsrätt inte vara införda på samma konto som andra värdepapper i bolagets ägo.

21 § För egendom som avses i 2 § 13 skall registret innehålla uppgift om följande:

- a) fastighetens beteckning, inkl. den stat där fastigheten är belägen,
- b) typ av fastighet, med angivande av någon av följande kategorier:
 - 1. jordbruksfastighet
 - 2. bostadsfastighet,
 - 3. kontorsfastighet,
 - 4. affärsfastighet,
 - 5. industrifastighet,
 - 6. övriga fastigheter,
- c) ägarförhållanden, dvs. om fastigheten är helägd eller delvis ägd,
- d) värde enligt senaste fastighetsvärdering,
- e) summan av inteckningar som faktiskt utnyttjas som säkerhet,
- f) värde som används för skuldtäckning.

22 § För tillgångar som avses i grupp 7 enligt 2 § skall registret innehålla erforderliga uppgifter om kontoförande bank, kontonummer samt aktuellt saldo.

23 § För tillgångar som avses i grupp 19 enligt 2 § skall registret innehålla uppgift om fordrans storlek och om det avgivande försäkringsföretaget (cedenten).

Allmänna råd

Registret bör innehålla uppgift om hur tillgångar svarande mot fordran behandlas:

- a) placering i depå hos tredje part,
- b) placering hos cedenten i enskilda identifierbara placeringstillgångar,
- c) på annat sätt.

24 § För andelar i värdepappersfonder och placeringar i utländska fondföretag som ingår i grupp 17 enligt 2 § skall registret innehålla erforderliga uppgifter om:

- a) fondens namn,
- b) fondföretagets namn och säte,
- c) aktuellt värde i svenska kronor på fondandelarna eller placeringarna,
- d) uppgift om vilken valuta som innehavet är betalbart i.

25 § För andra tillgångar än sådana som avses i 20-24 §§ skall registret innehålla uppgift enligt 20 § i den mån sådana uppgifter finns att tillgå för tillgången i fråga.

Allmänna råd

För aktier och skuldförbindelser bör i anslutning till registret erforderliga upplysningar finnas tillgängliga som belyser förhållanden som är väsentliga för bedömningen av riskspridningen och tillgångarnas lämplighet i förhållande till de försäkringstekniska avsättningarna. Hänvisning kan här göras till 7 kap. 9 a § FRL. Det bör särskilt beaktas om aktierna hänför sig till intressebolag eller andra närstående bolag.

26 § Styrelsen och verkställande direktören skall se till att Finansinspektionen utan onödigt dröjsmål skall få de sammanställningar och kopior av registret, dess delregister och särskilda delregister som den begär.

27 § Registerförda tillgångar skall förvaras eller, när förvar inte är möjligt eller lämpligt, redovisas på sådant sätt att inventering utan dröjsmål kan göras.

Allmänna råd

Av registret eller dess delregister bör det framgå var förvaring sker eller var redovisning kan återfinnas. För att underlätta inventering bör handlingar som hänför sig till registrerade tillgångar hållas åtskilda från handlingar som avser andra tillgångar.

Dispens

28 § Om det finns särskilda skäl, kan Finansinspektionen meddela dispens från bestämmelserna i denna författning.

Ikraftträdande

Denna författning träder ikraft den 1 mars 1997. Samtidigt skall FFFS 1995:27 upphöra att gälla.

Claes Norgren

Björn Palmgren
(Försäkringsmarknadsavdelningen)